

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/154/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219200659
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6219200659.4

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. Č., T.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny D. Y., dieťa rodičov: matka V.. U. Y., T.. XX.XX.XXXX, U. H. C., I. XX, U..Č.. D. Y., G. XXX/XX, právne zastúpená Mgr. Gabrielou Novákovou, advokátkou so sídlom Mlynské Nivy 4962/54, 821 09 Bratislava, a otec V. Č., T.. XX.XX.XXXX, U. H. C., I. XX, právne zastúpený Mgr. Petrom Troščákom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 50, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 27P/277/2019-400 zo dňa 28.06.2021 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. V konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu prebiehajúcim na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 27P/277/2019 na stretnutí rodičov v rámci interdisciplinárnej spolupráce dňa 23.06.2021 otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhoval zmeniť neodkladné opatrenie o úprave styku otca so synom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. G. každý párný týždeň od piatka od 12.00 hod. do nedele do 16.00 hod. a počas letných prázdnin 2021 od 05.07. od 14.00 hod. do 11.07. do 16.30 hod. a od 16.08. od 14.00 hod. do 22.08. do 16.30 hod. s tým, že matka odovzdá dieťa otcovi v mieste jeho bydliska pri začatí styku a po skončení styku otec odovzdá dieťa matke v mieste jej bydliska.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozhodol o návrhu otca uznesením č. k. 27P/277/2019-400 zo dňa 28.06.2021 tak, že cit.:

„I. u p r a v u j e styk otca s mal. G. Č., T.. XX.X.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. G. každý párný týždeň od piatka od 12.00 hod. do nedele do 16.00 hod. a počas letných prázdnin 2021 od 5.7. od 14.00 hod. do 11.7. do 16.30 hod. a od 16.8. od 14.00 hod. do 22.8. do 16.30 hod. s tým, že matka odovzdá dieťa otcovi v mieste jeho bydliska pri začatí styku a po skončení styku otec odovzdá dieťa matke v mieste jej bydliska,

II. týmto sa m e n í uznesenie Okresného súdu Prešov č.k. 27P/277/2019-254 zo dňa 14.12.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 20CoP/4/2021-370 zo dňa 23.4.2021,

III. toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 27P/277/2019.“

3. Súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 324 ods. 1; 325 ods. 1; 328 ods. 1, 2 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP), § 2 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP).

4. Konštatoval, že rodičia maloletého G. nežijú v spoločnej domácnosti, starostlivosť o maloletého zabezpečuje od odchodu zo spoločnej domácnosti matka, otec prispieva na výživu maloletého G. sumou 80 Eur mesačne. Styk dieťaťa s otcom prebieha pravidelne podľa vykonateľného rozhodnutia súdu s tým, že matka umožňuje otcovi styk aj nad rámec súdnej úpravy, a to každý párný týždeň od piatka do nedele. Súd má za to, že je v záujme zdravého fyzického a psychického vývoja maloletého, aby udržiaval a rozvíjal vzťah aj s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. Otec prejavuje o syna intenzívny záujem, je schopný poskytnúť mu potrebnú starostlivosť. Čas trávený s otcom dieťa obohatí a prispeje k jeho všeobecnému rozvoju a zároveň je možnosťou vybudovania si pevnejšieho citového vzťahu medzi otcom a synom, ako aj príbuznými otca. Súd v rámci neodkladného opatrenia upravil styk otca so synom počas párných víkendov od piatka do nedele, čo sa de facto aj realizuje a v čase letných prázdnin 2021 upravil styk otca so synom tak, že otec so synom bude tráviť čas od 5.7.2021 od 14.00 hod. do 11.7.2021 do 16.30 hod. a od 16.8.2021 od 14.00 hod. do 22.8.2021 do 16.30 hod. Súd zohľadnil vzdialenosť bydliska otca od bydliska maloletého a s tým spojenú finančnú i fyzickú záťaž súvisiacu s cestovaním. Preto súd uložil matke povinnosť otcovi pri začatí styku odovzdať dieťa v mieste bydliska otca a pri skončení styku povinnosť otca odovzdať dieťa matke v mieste bydliska matky. Rodičia tak budú znášať finančnú záťaž spojenú s cestovaním rovnakým dielom. Matka argumentovala tým, že nemá auto, avšak súd je toho názoru, že cestu môže matka absolvovať s dieťaťom aj prostriedkami verejnej dopravy, prípadne osobným motorovým vozidlom niekoho z príbuzných alebo blízkych priateľov matky. Súd určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

III. Obsah napadnutého rozhodnutia

5. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka. Žiadala napadnuté uznesenie zrušiť, alternatívne zmeniť a upraviť styk otca s maloletým G. každý párný týždeň počas bežného kalendárneho roka od štvrtka 13.00 h do nedele 13.00 h tak, že matka odovzdá maloletého na styk pred bytom matky v H. a otec ho po ukončení styku odovzdá matke v priestoroch vlakovej stanice mesta Y., kde si ho matka prevezme. Počas letných prázdnin upraviť styk otca s maloletým v časových obdobiach od 04.07. do 11.07., od 22.07 do 25.07., od 08.08. do 15.08. a od 26.08. do 29.08. s tým, že matka odovzdá maloletého na styk o 13.00 h pred bytom matky v H. a otec ho po ukončení styku o 13.00 h odovzdá matke v priestoroch vlakovej stanice mesta Y., kde si ho matka prevezme. Navrhla zrušiť výrok II. uznesenia Okresného súdu Prešov, sp. zn. 27P/277/2019-175 zo dňa 18.06.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov, sp.zn. 24CoP/110/2020-211 zo dňa 10.09.2020, ktorým nariadil matke povinnosť zdržať sa premiestnenia maloletého G. a zmeniť jeho reálny obvyklý pobyt do inej obce ako D. Y.. Matka v odvolaní vecne argumentovala tým, že uvedený spôsob dopravy zo styku nie je v záujme maloletého dieťaťa. Rodičia sa dohodli, že styk sa bude realizovať v dňoch od 12.07 do 18.07. tak, že otec pricestuje pre syna a matka ho v C. od otca vyzdvihne. Maloletý počas cestovania niekoľkokrát zaspal, matka ho musela budiť, bol unavený a mrzutý. Z W.J. do D.Y. Y. si matka musela zabezpečiť odvoz, nakoľko nebolo žiadne spojenie. Takýmto spôsobom cestovali 6 hodín v 35°C horúčavách v kombinácii spojov taxík - vlak - vlak - motorové vozidlo. Poobedný spánok maloletého predstavoval 35 minút prerušovane. Maloletý spí každý deň cez obed minimálne 2 hodiny, avšak tým, že ho od otca preberá matka, sú nútení absolvovať cestu verejnou dopravou, nie je možné, aby maloletý bol uložený na poobedný spánok. Výdavky na cestu boli vo výške 39 Eur, otec uhradza výživné vo výške 80 Eur, pričom donedávna poberal neoprávnene aj daňový bonus vo výške 45 Eur. Otec cestuje zdarma služobným vozidlom a maloletý má možnosť v ňom absolvovať poobedný spánok. Súd bráni matke vo výkone jej povolania tým, že ju núti zotrvať vo D. Y. zákazom premiestniť maloletého mimo D. Y. do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 27P/277/2019. Tým nemá matka reálnu možnosť zamestnať sa (okres D. Y.Í. patrí medzi okresy s najvyššou nezamestnanosťou) a rovnako nemôže využívať svoj byt v H.. Vopred predpokladala, že takýto spôsob dopravy maloletého na styk bude pre syna veľmi vyčerpávajúci, čo môže viesť časom k odmietaniu styku s otcom, podala na súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý zohľadňuje potreby maloletého a rovnako zohľadňuje paritu energie rodičov vynakladanej na dopravu maloletého na styk. Tento spôsob styku by bol najefektívnejší, dokonca by mal otec možnosť byť s maloletým o jeden deň navyše a pre maloletého by bol najmenej zaťažujúci. Otec má vedomosť o tomto návrhu a

začal manipulovať maloletého, aby odmietol ísť do H., maloletému ukázal materskú škôlku, do ktorej bude chodiť, lebo zostane u neho. Od toho času sa maloletý matky každý deň pýta, prečo ho chce dať otcovi, že on tam nechce chodiť do škôlky a chce byť s matkou.

6. K odvolaniu matky sa vyjadril otec. Žiadal napadnuté uznesenie potvrdiť. Pointou návrhu matky nie je záujem mal. G., ale cieľom je záujem matky na zrušení matke uloženej povinnosti zdržať sa premiestnenia mal. G. a zmeniť jeho reálny obvyklý pobyt do inej obce ako D. Y., pretože matka sa už niekoľko mesiacov vyjadruje tak, že sa chce presťahovať do H., kde vlastní byt. Zvýšenie výživného nie je možné riešiť neodkladným opatrením. Určené výživné v sume 80,- Eur mesačne je nepochybne výživným určeným v nevyhnutnej miere. Maloletý má bydlisko určené dohodou rodičov, pričom k platnej zmene bydliska nedošlo ani po neoprávnenom premiestnení mal. G. do D. Y., pretože otec matke nikdy nedal súhlas s premiestnením mal. G. mimo C.. Nie je žiaden zákonný dôvod upravovať styk (resp. ho meniť) každých 20 dní, obzvlášť v prípade, ak súd konal a nové skutočnosti vyhodnotil a dňa 28.06.2021 rozhodol o zmene styku na prospech mal. G..

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 CMP, v spojení s ust. § 34 CSP preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie matky nie je dôvodné.

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i argumenty matky predostreté v odvolacom konaní a vyjadrenia otca, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ mal za dôvodné neodkladným opatrením upraviť styk mal. dieťaťa s otcom.

9. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočný stav veci, vyvodil z neho tomu prislúchajúce skutkové závery a vec správne právne posúdil. Uplatnené odvolacie dôvody nenašli v rozhodnutí odvolacieho súdu svoje opodstatnenie. Napadnuté uznesenie považuje odvolací súd za vecne správne, jeho správnosť argumentuje nasledovne:

10. Odvolacie námietky matky smerujú proti uloženiu povinnosti odovzdávať maloletého pred začiatkom styku otcovi v mieste jeho bydliska a odovzdaní maloletého otcom matke v mieste jej bydliska, pričom žiadala upraviť styk na každý párnny týždeň od štvrtka od 13.00 hod. do nedele do 13.00 hod. a v časti styku počas letných prázdnin tak, ako je uvedené vyššie.

11. K odvolacím námietkam vo vzťahu k odovzdávaniu maloletého matkou otcovi v mieste jeho bydliska odvolací súd konštatuje, že osobný styk rodiča s dieťaťom je ústavne chráneným právom, na realizácii ktorého by sa mali obaja rodičia primerane podieľať. Rozloženie práv a povinností rodičov pri výkone tohto práva musí byť úmerné obom rodičom, ich možnostiam a im stanoveným povinnostiam pri starostlivosti o dieťa. V prejednávanej veci odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie nezistil na strane matky maloletého žiadne závažné prekážky, ktoré by jej bránili v tom, aby na prevážaní maloletého z miesta jeho súčasného pobytu do miesta bydliska otca participovala. Nemožno opomenúť skutočnosť, že k zmene pobytu maloletého došlo na základe jednostranného rozhodnutia samotnej matky, bez súhlasu otca, pričom matka mala dopad takéhoto kroku na samotného maloletého a aj vznik finančných výdavkov na zachovanie rovnocenného styku dieťaťa s otcom predpokladať.

12. Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade spravodlivému usporiadaniu práv a povinností rodičov najviac zodpovedá riešenie, kedy je matka dieťa povinná odovzdať mal. G. v mieste bydliska otca, zatiaľ čo otec je povinný maloletého po ukončení styku odovzdať matke v mieste jej bydliska.

13. „Jedným z požadavkov naplňujúcich pojem najlepšieho zájmu dieťaťa je tiež to, aby dieťa bolo vychovávané zásadne oboma rodičmi a aby oba také spoločne nesli náklady spojené s jeho výchovou a péčou o ňu, a to včetně nákladov spojených s udrzovaním pravidelného osobného styku. Toto právo dieťaťa na péču oboma rodičmi vyplýva mj. z § 907 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, jež se sice týká primárně rozhodování ve věcech svěřen dieťa do péče, nicméně je nutno per analogiam toto ustanovení aplikovat též při rozhodování o rozložení zátěže realizace styku s nezletilým dieťatem. Je tedy právem dieťaťa být v

peči obou rodičů (čl. 32 odst. 4 Listiny) a mít s nimi pravidelný osobní styk, přičemž na tomto styku by se rodiče měli přiměřeně podílet. Stejně tak je právem rodičů zakotveným v čl. 32 odst. 4 Listiny pečovat o děti a podílet se na jejich výchově. Vzdálenost mezi bydlišti obou rodičů pak nemůže za standardních okolností být k tíži pouze jednomu z nich a nesmí být důvodem porušení práva dítěte na styk s oběma rodiči zaručeného Úmluvou a Listinou a současně porušením práva jednoho z rodičů na styk s dítětem podle čl. 32 odst. 4 Listiny. Nutno v této souvislosti připomenout, že podle názoru Ústavního soudu není vzdálenost mezi bydlišti rodičů a priori překážkou ani v rozhodování soudů ohledně svěřeni dítěte do střídavé péče (srov. nález Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2020 sp. zn. III. ÚS 149/20; všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), tím spíše pak nesmí být překážkou ani v případě výlučné péče jednoho rodiče se soudně upraveným stykem rodiče druhého.“ (porovnej Nález IV. ÚS ČR 4156/19).

14. „V této souvislosti proto nutno uvést, že Ústavní soud ve stěžovatelem uváděném nálezu (sub 7) sp. zn. I. ÚS 2996/17 mimo jiné zdůraznil, že v zájmu rovnoměrného vyvážení překážek spojených s realizací styku dítěte s rodičem na větší vzdálenost je nutné, aby tyto byly přeneseny částečně i na rodiče, jemuž bylo dítě svěřeno do péče. Z toho důvodu by obecné soudy měly s přihlédnutím k usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 3. 2017 sp. zn. I. ÚS 955/15 postupovat při rozvržení povinností spojených se stykem minimálně tak, aby rodič, jemuž byly děti svěřeny do péče, byl povinen předat dítě ke styku v místě bydliště druhého rodiče, nebo v místě, na němž se rodiče dohodnou. Oproti tomu by druhému rodiči vznikala povinnost předat dítě po ukončení styku rodiči, jemuž bylo dítě svěřeno do péče v místě jeho bydliště. Ústavní soud má za to, že uvedeným (a obecnými soudy používaným) postupem budou výše zmíněná negativa spojená s realizací styku rovnoměrně rozvržena mezi oba rodiče. Další výhodou takového postupu je to, že oba rodiče budou muset vynaložit na realizaci styku nejen přibližně stejnou finanční částku, ale rovněž budou muset na překonání vzdálenosti vynaložit svoji energii a čas, což u jiných řešení zohledněno není. Nutno přiznat, že zátěž kladená na samotné dítě zůstává nezměněna.“ (porovnej tamtiež).

15. Na správnosti záverov súdu prvej inštancie a ani na názore odvolacieho súdu nič nemenia odvolacie námietky matky, že cestu k otcovi musí absolvovať taxíkom, vlakmi a autom, ktoré si musí zabezpečiť prostredníctvom svojej rodiny alebo známych. Ako už odvolací súd opakovane vo svojich rozhodnutiach týkajúcich sa mal. G. uviedol, matka tým, že zmenila miesto pobytu maloletého bez súhlasu otca z C. do D. Y.Í., musela, resp. mala si byť vedomá všetkých komplikácií, ktoré takýto krok prinesie, vrátane finančnej a logistickej náročnosti zabezpečenia styku mal. G. s otcom.

16. Odvolacie námietky matky odvolací súd považuje za nespôsobilé spochybniť správnosť záverov súdu prvej inštancie.

17. Rovnako v súlade s vyššie uvedeným, nie je dôvodná potreba neodkladne upraviť styk otca s maloletým počas letných prázdnin, tak ako to navrhuje matka. Rozsah a spôsob úpravy styku otca s maloletým bude posúdená súdom v konaní vo veci samej.

18. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že matka neuviedla vo svojom odvolaní žiadnu takú relevantnú skutočnosť, ktorá by bola spôsobilá privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého uznesenia. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie postupom podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).
Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.
Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).